

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket och lagen om verkställighet av jordbruksstöd

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (RP 196/2018 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Katri Valjakka, jord- och skogsbruksministeriet
- expert Jukka Rantala, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ledande expert Ari Enroth, ProAgria Keskusten Liitto ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Inget yttrande av

- Landsbygdsverket.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket och lagen om verkställighet av jordbruksstöd ändras. Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket ändras i första hand i fråga om definitionen av aktiva jordbrukare. Den så kallade förbudslistan ska inte längre tillämpas vid kontrollen av att kriterierna för aktiva jordbrukare uppfylls. Detta innebär att man vid kontrollen i fortsättningen inte särskilt behöver utreda om beloppet på den sökandes direktstöd överskrider en viss procentandel av sökandens sammanlagda inkomster, till exempel om personen driver en ridbana eller manege. Lagen ändras dessutom så att även mark i träda med dragväxter godkänns som areal med ekologiskt fokus i anslutning till förgröningsstöd.

Lagen om verkställighet av jordbruksstöd ändras i första hand så att nya tekniker får användas vid tillsynen över arealstöd. Det innebär att man vid tillsynen i fortsättningen utöver eller i stället för

Betänkande JsUB 17/2018 rd

de traditionella tillsynsmetoderna får använda nya tekniker, såsom satellitbilder, obemannade luftfarkoster och fotografier med geografisk information. Lagen ändras dessutom när det gäller förfarandet för att välja rådgivare för systemet för jordbruksrådgivning. De rådgivare som ger jordbruksrådgivning ska i fortsättningen väljas genom ett för alla öppet och opartiskt urvalsförfarande, och lagstiftningen om offentlig upphandling ska inte längre tillämpas på förfarandet.

De föreslagna ändringarna grundar sig på sådana ändringar i Europeiska unionens lagstiftning som redan har trätt i kraft.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (nedan kallad lagen om direktstöd) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (nedan kallad lagen om verkställighet).

Det är enligt utskottet motiverat att definitionen på aktiva jordbrukare i lagen om direktstöd ändras så att förbudslistan inte längre ska tillämpas vid kontrollen av dem. Detta innebär att man i fortsättningen vid kontrollen inte särskilt behöver utreda om beloppet på den sökandes direktstöd överskrider en viss procentandel av sökandens sammanlagda inkomster, till exempel om personen driver en ridbana eller manege. Det administrativa arbetet underlättas när det inte längre behövs någon separat kontroll av att aktiva jordbrukare uppfyller kriterierna eller av att de stryks på förbudslistan. Dessutom kan det bli lättare för dem som ansöker om stödet att starta en binäring under ett pågående stödår.

Lagen om direktstöd ändras också så att mark i träda med dragväxter godkänns som areal med ekologiskt fokus i anslutning till förgröningsstöd. I Finland hör åtminstone klöver, sötväppling och honungsfacelia till den kategorin. Utskottet välkomnar ändringen, men understryker samtidigt vikten av att informera om de ändrade bestämmelserna för att det inte ska uppstå tolkningsproblem.

Ändringen av lagen om verkställighet innebär att nya tekniker får utnyttjas i tillsynen över arealstöd. Det innebär att man vid tillsynen i fortsättningen utöver eller i stället för de traditionella tillsynsmetoderna får använda till exempel satellitbilder, obemannade luftfarkoster och fotografier med geografisk information. Tack vare ny teknik kan tillsynsmetoderna förtydligas och förenklas. När ny teknik införs gäller det att vara extra noga med jordbrukarnas rättssäkerhet och möjligheterna att kontrollera insamlade data, påpekar utskottet.

De rådgivare som ger jordbruksrådgivning ska i fortsättningen väljas genom ett för alla öppet och opartiskt urvalsförfarande, och lagstiftningen om offentlig upphandling ska inte längre tillämpas på förfarandet. Denna ändring i lagen om verkställighet förenklar och underlättar enligt vad utskottet erfar processen för att välja rådgivare och är därför motiverad.

Betänkande JsUB 17/2018 rd

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 196/2018 rd utan ändringar.

Helsingfors 23.11.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
vice ordförande Kari Kulmala blå
medlem Markku Eestilä saml
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Hanna Halmeenpää gröna
medlem Reijo Hongisto blå
medlem Susanna Koski saml
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Arto Satonen saml
medlem Tytti Tuppurainen sd
medlem Harry Wallin sd
medlem Eerikki Viljanen cent
medlem Peter Östman kd.

Sekreterare var

plenarråd Miika Suves.